דליכא שם אשם על אמו אבל גבי נקבה לעולה דאיכא שם עולה על אמו אפילו רבי שמעון מודה ועוד הא שמעינן ליה לר' שמעון א) לעולתו עושה תמורה אמר ליה ר' יהושע סבר ליה כאידך תנא ב) אליבא דרבי שמעון [א] דתניא ר' שמעון בן יהודה אומר משום ר' שמעון אף לעולתו אין עושה תמורה ג): **מתני'** א) אתמורת אשם ב)ולד תמורה [ב] ולדן ולד ולדן עד סוף כל העולם ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו ד) [ג] דמיו לנדבה רבי אליעזר אומר ימותו ורבי ה) [ד] ו) אליעזר אומר יביא בדמיה עולות ג)אשם שמתו בעליו ושכיפרו בעליו ד)ירעו עד שיסתאבו וימכרו ויפלו דמיו לנדבה ר' אליעזר אומר ימותו ז) ר' ה)אלעזר אומר יביא בדמיה עולה והלא אף נדבה עולה היא ומה בין דברי ר"א לדברי חכמים אלא בזמן שהיא באה ח) ו)עולה סומך עליה ומביא נסכים ונסכיה משלו ז)אם היה כהן עבודתה ועורה שלו ח)ובזמן שהיא נדבה אינו סומך עליה ואינו מביא עליה נסכים ונסכיה משל ציבור אע"פ שהוא כהן עבודתה ועורה ט) א) [ה] משל אנשי משמר: **גמ'** וצריכא דאי אשמעינן אשם בהא קאמר רבי אליעזר ימותו משום דגזר לאחר כפרה אטו לפני כפרה אבל גבי תמורת אשם ולד תמורתה אימא מודי להו לרבנן ואי אשמעינן התם בהא קאמרי רבנן אבל גבי אשם י) מודו ליה לר' אליעזר צריכא י) [ו] אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה יא) מחלוקת לאחר כפרה אבל לפני כפרה דברי הכל הוא עצמו יקרב אשם אמר רבא שתי תשובות בדבר חדא דאין אדם מתכפר בדבר הבא בעבירה ועוד התני יב)(כ) רב חנניא לסיועי לר' יהושע בן לוי יג) דאמר ולד ראשון קרב יג) ולד שני אינו קרב אלא אי איתמר הכי איתמר אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה יד) מחלוקת קודם כפרה י)אבל לאחר כפרה הוא עצמו קרב עולה והתני רב חנניא לסיועי לר' יהושע בן לוי קשיא טו) בעא מיניה רבי אבין בר חייא מר' אבין בר כהנא יא)הפריש נקבה לאשם בנה מהו שיקרב לעולה טז) ותיפשוט ליה מדר' יוסי ברבי חנינא דאמר יב)מודה רבי יז) אליעזר לא שמיע ליה מאי א"ל בנה קרב עולה האי מאי עד כאן לא קאמר רבי יח) אליעזר אלא מפריש נקבה לעולה דאיכא שם עולה על אמו אבל גבי אשם דליכא שם עולה על אמו אפילו רבי אליעזר מודה א"ל טעמא דרבי אליעזר לאו משום דשם עולה על אמו יט) אלא משום דחזי להקרבה והא נמי חזי להקרבה איתיביה ולד ולדן עד סוף כל העולם כ) יביא בדמיהן עולה בדמיהן אין עצמו

אם היה כהן עבודתה ועורה שלו. פירוש אם היה כהן זה שהמותר שלו הוא עצמו מקריבה והעור שלו ואפילו אינו מאותו משמר המשמרת באותה שבת דהכי תניא מנין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה ת"ל ובא בכל אות נפשו ושרת בב"ק בשילהי הגוזל קמא (דף קט:) לשון רש"י: **אבל** לפני כפרה ד"ה הוא עצמו יקרב אשם. וא"ת וכי עדיף האי ולד מאימיה דאילו אימיה אינה קריבה אשם דהלכה למשה מסיני דתמורת אשם אינה קריבה אשם וי"ל דשאני סבירא ליה דתמורת אשם כיון דנקבה היא שפיר י) קריבה אשם לפני כפרה דלא איגמר הילכתא אלא בתמורה דהיא עצמה הויא לאשם כגון זכר אבל לאחר כפרה כל מותרות לנדבה אזלי ובתר הכי קאמר מחלוקת לפני כפרה כ) שהתמורה נמי ל)דמיה קריבה לעולה ס"ל: **אין** אדם מתכפר בדבר הבא בעבירה. ותמורה באה בעבירה היא שעבר על לא ימליפנו ואע"ג דתמורת עולה ושלמים קריבה הנהו לאו לכפרה אתיין לא)לשון רש"י: **ולד** שני אינו קרב. ולד תמורה כולד שני דמי והקשה מורי הרמ"ר מאי קפריך והא רבי יהושע ב"ל אליבא דרבי שמעון קאמר ופליגי רבנן עליה דכל ולדות קרבי עד סוף העולם ותירץ דפריך אהא דקאמר ד"ה ואפילו מ)כר' אליעזר ואיהו דקאמר לב)אפילו לרבנן ולד ראשון קרב ולד שני אינו קרב אלמא גרע שני מראשון וא"כ לר' אליעזר דאמר במתני' ולד ראשון אינו קרב כ"ש שני: **אבל** גבי אשם דליכא שם עולה על אמו. הכא לא מצי לפרושי דליכא שם עולה על אמו כעולת העוף דהא האי שם עולה על אמו כעולת העוף אלא ה"פ תחילת הקדש דאימיה לאו לשם עולה איקדיש דהא לשם אשם הוקדש: **בדמיהן** אין בעצמן לא. ותימה למורי הרמ"ר מאי קפריך הייני טעמא דהכא הוא עצמו לא משום דאתי לאיחלופי כדאיתא לעיל והאי טעמא לא שייך במפריש נקבה לאשם ותי' דנ"ל דלא אמר הני טעמי דלעיל אלא לגבי התמורה עצמו אבל הולד יש לו דחיית אמו והיכי קאמרת במפריש נקבה לאשם דבנה עצמה יקרב עולה וה"נ אמו נ"ל לעיל בפירקין מ)(דל"ל) דפריך מהאי משנה דהכא לר"ל דאמר המפריש נקבה לעולה וילדה הוא עצמו יקרב עולה:

דליכא שם אשם על אמו. דלא אשכחן נקבה: **עושה תמורה.** אלמא נחתא לה קדושת הגוף לרעות. לשון ירושלמי נקבות היכי קרבי שלמים יא) הא קדוש גופייהו לעולה כלומר ג) ובעו רעייה דהא אמרינן (ב"ק דף עז:) מי בעי פטר נפשיה בעולת העוף כלומר בעולת נקבה: **ועוד הא אמר ר' שמעון.** דקדשה לגופה דהא אוקימנא לר"ש לעיל [ע"א] דסבירא ליה כר' אלעזר בן עזריה: **מתני' תמורת אשם.** בין זכר בין נקבה תרעה דהילכתא גמירי לה (לעיל דף יח.) כל שבחטאת מתה באשם תרעה: **ולד תמורה.** כגון אם המיר יג) ט)(הפריש) נקבה לאשמו וילדה: **יביא עולה.** דמותרות לנדבת יחיד אזלי: **והלא אף הנדבה עולה היא.** בניחותא יג) אלא פרושי מפרש ואזיל מאי בינייהו: **בזמן שהיא באה חובה.** שהיא מוטלת על היחיד להקריבה סומך עליה כו': **ואם היה כהן.** אותו יד) שהפריש האשם וכפר באחר וניתק הראשון לרעייה: **עבודתה ועורה.** של עולה הבאה מן המותר: **שלו היא.** שהוא י)[עצמו] מקריבה ונוטל את העור ואפילו אינו מאותו משמר המשמרת באותה שבת דהכי תניא מנין לכהן שבא ומקריב קרבנותיו בכל עת ובכל שעה שירצה ת"ל ובא בכל אות נפשו ושרת כ) בב"ק בשילהי הגוזל קמא (דף קט:): **ולא סומך עליה.** דקרבן צבור אין בו סמיכה חוץ מפר העלם דבר של צבור ושעיר המשתלח דגמירי שתי סמיכות בצבור במנחות בפרק שתי מדות (דף צב.): **ואע"פ שכהן.** כלומר ואפילו הוא כהן עבודתה ועורה של אנשי משמר שהרי של צבור היא ואין כהן של משמר אחר רשאי להקריב דכתיב [דברים יח] לבד ממכריו על האבות מה כה) [ז] ל)מכרו אבות זה לזה אני בשבתי ואתה בשבתך [סוכה נו.]: **גמ' וצריכא.** לאיפלוגי בתרתי ר' אליעזר ורבנן: **דאי אשמעינן אשם.** שכיפרו בעליו בההוא קאמר רבי אליעזר ימות משום דגזר אחר כפרה שנתכפר בראשון אי אמרת יביא בדמי המותר עולה אתי למימר נמי קודם כפרה כו) אם נפל בו מום אחרי) אתי לאתויי בדמיו עולה וקעביד איסורא דכל זמן שלא נתכפר קיימי דמיה לאשם: **אבל תמורת אשם.** דליכא למימר הכי דהא קודם כפרה נמי תמורת אשם לאו להקרבה קיימא דהכי הוא דגמירי לה: **אימא מודה.** רבי אליעזר דרועה. כז) ע"א ירושלמי דאי אשמעינן גבי תמורה בההיא קאמר ר' אליעזר תמות היא וולדותיה משום דאתי לאיחלופי הואיל ושתיהן עומדות ההקדש והתמורה אתי לטעות ולהחליף הראשון לרעייה והתמורה לאשם הואיל וסוף סוף דמיה קרבי לא איכפת ליה אי יז) מקריב לה וקעבד תרי איסורי חדא דמקריב התמורה ועוד דמייתי בדמי האשם עולה והוא לא נתכפר עדיין דתמורה לא כיפרה לו כדאמרינן לקמן דאין דבר הבא בעבירה מכפר על מעל ותמורה באה בעבירה שעבר על לא ימליפנו [ויקרא כז] אבל אשם שכפרו בעליו דלא אתי לאיחלופי דהא אם נמצא ראשון קודם כפרת שני לא איכפת לן הי קריב והי רועה אימא מודה להו לרבנן כו': **הוא עצמו.** ולד התמורה יקרב אשם אם אבד הראשון: **בעבירה.** ותמורה עבר על לא ימליפנו (ויקרא כז) ואע"ג דתמורת עולה ושלמים קריבה הנהו לאו לכפרה אתיין: ה) כח) **ורב חנניא לסיועי לר' יהושע בן לוי.** לעיל בהאי פירקא (דף יח:): [ח] **ולד שני אינו קרב.** והאי ולד שני הוא דתמורה קרי וולד הואיל ומכח אחר אתי: **מחלוקת.** דולד תמורה קודם כפרה דהתם אמר ר"א ימות דאי אמרת ירעה כיון דדמיה קרבי אתי לאיחלופי ולאקרוביה לאשם ורבנן אמרי כיון דליהו גופיה לא אקריב עולה לא אתי לאיחלופי אבל לאחר כפרה דליכא למימר איחלופי הוא כט) והולד עצמו יקרב עולה: **מדרבי יוסי ברבי חנינא דאמר.** לעיל [יט:] מודה ר"א כו' [ט] ושמעינן מינה דטעמיה דרבי אליעזר גבי ולד ו) מפריש נקבה לעולה משום דאיכא שם עולה על אמו אבל הכא דליכא שם עולה על אמו לא: **משום דחזי להקרבה.** הולד: **איתיביה.** מתניתין היא תמורת אשם כו': **יביא בדמיהן עולה.** מילתיה דרבי אלעזר נקט: הוא

עין משפט נר מצוה

ל א מיי' פ"ג מהלכות תמורה הלכה א:
לא ב מיי' פ"ד שם הלכה ד:
לב ג מיי' פ"ד מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יד:
לג ד מיי' פ"ד מהלכות כלי המקדש הל' ו:
לד ה מיי' פ"ג מהלכות מעשה הקרבנות הלכה ו:
לה ו מיי' פ"ד מהלכות תמורה הלכה ד:
לו ז מיי' שם ופ"ט בכ"מ:

מוסף רש"י

תמורת אשם כו' ירעו. דהלכה למשה מסיני הוא כל שבחטאת מתה באשם רועה, ותמורת חטאת מתה (לעיל יח:). **אשם שמתו בעליו ושכיפרו בעליו נאמר,** דאינו בחטאת כי הא גוונא מתה, באשם רועה, דהכי גמרינן בהלכתא כל שבחטאת מתה באשם רועה וכל הרועין דמיהן נופלים לנדבה, שכן מדרשו של יהוידע הכהן (שבועות יב.). **רבי אליעזר אומר ימותו.** ר"א אית ליה אשם כחטאת לכל דבר אף אשם שמתו שלא לשתו ספול, בפ"ק דזבחים (ב.) וכן לענין פסח נכנס דמו להיכל פסול (שם). כל לגדיו של ר"א היה עושה אשם כחטאת לכל דבר שנאמר (ויקרא ז) כחטאת כאשם (פסחים עג.). **יביא בדמיה עולה.** נדבה לעצמו (שם) בעל האשם יביא בדמיה עולה (שבועות יב.).

שיטה מקובצת

א) שמעון דאמר לעולתו: ב) תיבת אליבא נמחק: ג) עי' בהשמטות בסוף המס': ד) ויפלו דמיהם לנדבה: ה) ור' אלעזר אומר יביא בדמיהן עולות: ו) ימותו ורבי אלעזר אומר יביא בדמיהן עולה והלא אף הנדבה עולה: ז) באה חובה סומך תיבת עולה נמחק: ח) ועורה של אנשי אות מ' נמחק: ט) אשם אימא מודו: י) צריכא ל"א וצריכא דאי תנא תמורת אשם קמייתא הו"א הוא דפליגי משום דאתא לאחלופי אבל בתרייתא אימא לא אהכין תנא בתרייתא ואי תנא אשם שמתו בעליו הו"א בהדא אמר ר' אליעזר משום דלא מחלפן אבל תמורת אשם מחלפן אימא לא אהכי תנא תמורת אשם: יא) אבוה לא שאנו אלא לאחר: יב) תיבת דאמר נמחק: יג) ולד שני אינו קרב ולד תמורה נמי כולד שני שאף התמורה עצמה אינה תחלת הקדש וא"ת ומאי פריך הא הך דריב"ל הוא לפרושי מילתא דר"ש דמתניתין אבל רבנן פליגי עליה וסברי דולד ולד קרב [לרבנן דר"א] ואומר הר"ם דמדר"ש נשמע לרבנן [דידיה.] ומדקאמר [ר"ש] דלרבנן דר"א ולד קרב אבל ולד ולד אינו קרב אלמא אין ולד ולד קרב כולי האי כמו ולד גופיה א"כ אף לת"ק דר"ש כיון דסבר ר"א דולד שלמים ימות כ"ש ולד תמורה וקשה לרב נחמן דאמר ולד תמורה ד"ה יקרב אשם ולת"ק אליבא דר"א לא יקרב אשם. תוס' אחרות: יד) אבוה לא שאנו אלא קודם תיבת מחלוקת נמחק. לפני כפרה (וא"ה כך היה גירסתם). משום גזירה דילמא אתא לאחלופי ולהקריב התמורה: לאשם דאין אדם מתכפר בעבירה: ודילמא נמי אתא לאקרובי האשם עולה וכיון דשניהם לפנינו אבל לאחר כפרה לא גזרינן אטו לפני כפרה ולאחלופי דכולי האי לא גזרינן וקריבה עולה וגזירה דרעייה ס"ל דלא נגזור בתמורת אשם אלא לפני כפרה אבל לאשם ודאי אינה קריבה דאין אדם מתכפר בעבירה ופריך והא תני כו' וא"כ דאמרי אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה אין בנה קרב אשם אע"פ שתחלת ההקדש אלעזר לא שמיע ליה כלומר לא סבירא ליה. תוס' אחרות: יח) קא"ר אלעזר אלא מפריש כו' ר' אלעזר מודה כו' דר' אלעזר: יט) אלא משום דחזי להקרבה. פי' דסבר דאין ליתחר האם חל כלל על הולד. תוס' אחרות: כ) עי' בהשמטות בסוף המס': כא) שלמים ניקדוש גופייהו לעולה כלומר ותיבעי רעייה: כב) אם המיר נקבה באשמו וילדה: הס"ד ומה"ד יבא עולה. כג) בניחותא ופרושי קא מפרש: כד) אותו שמותר זה שלו שהפריש: כה) מה מכרו תיבת מסרו בגמרא: הס"ד ומה"ד יביא בדמיהן עולה: כו) ע"י בהשמטות בסוף המס': כז) רב חנניא אות ר' נמחק: כח) הוא הולד נמחק: כט) כפרה פיא דירעה ויביא בדמיו עולה וקא עביד כו': ל) קיימא לעולה תיבות דמיה קריבה נמחק: לא) אתיין אלא דורון בעלמא הוא לשון: לב) ואפילו. גליון לר' אליעזר ולרבי אליעזר אפילו לרבנן דר"ש ולד ראשון נמי אינו קרב וכ"ש שני ומוחיב מדריב"ל דאמר אפילו לרבנן דאמרי ראשון קרב בשני מודו אלמא שני גרע מראשון אבל לרבא אולב"ע ולד קרב:

מסורת הש"ס

א) [לעיל יח:], ב) [נ"ל ור' אלעזר תוי"ט ועי"ש. עי' רש"ק ועי' לעיל יב: רש"י ד"ה ר"א], ג) פסחים עג. [שבועות יב.], ד) נ"ל ירעה עד שיסתאב וימכר כו' ימות, ה) [בפסחים עג. ובשבועות יב. איתא ר' יהושע], ו) נ"א חובה, ז) [לעיל יח: ושם איתא רבי חייא], ח) [לעיל יט:], ט) ל"ק מ"י, י) ל"ק, כ) [דברים יח.], ל) [נ"ל שמכרו האבות], מ) באחד ל"ק, נ) דמיה, ס) אבל לאחר כפרה ד"ה הוא עצמו קרב עולה שהתמורה נמי קאי לעולה ס"ל הס"ד ל"ק, ע) לר"ל ל"ק, פ) ל"ק מ"י.

הגהות הב"ח

(א) במשנה ועורה של כל"ל ואות מ' נמחק: (ב) גמ' ועוד התני ר' חייא לסיועי לר' יהושע: (ג) רש"י ד"ה עושה תמורה וכו' כלומר נבעו וכו' בעולת נקבה ובהא ודאי אמר ר"ש דקדשה: (ד) ד"ה אימא מודה וכו' לא איכפת ליה אי לא מקריב: (ה) ד"ה ר' חייא לסיועי לריב"ל: (ו) ד"ה מדר' יוסי וכו' גבי ולד של מפריש:

הגהות הגר"א

[א] גמ' דתניא רשב"י כו'. נירש"י תמורה ל"א א"ל רמב"א לר"י נקבות היכי קרבי שלמים הא קדים גופייהו לעולה דהא אמרינן מי בעי פטר נפשיה בעולת העוף א"ל ר"י ס"ל כו' עד ועוד וא"ת"כ הא אמר ר"ש דקדשה לגופה דהא אוקימנא לר"ש כראב"ע א"ל ר"י ס"ל כו': [ב] מתני' ולדן ולדן. נ"ל ולדה ולדה: [ג] דמיו. נ"ל דמיהן: [ד] ורא"א יביא בדמיו. נ"ל ר' אלעזר אומר יביא בדמיהן: [ה] שם משל אנשי. נ"ל של: [ו] שם צריכא. נירש"י ע"א דאי אשמעינן גבי תמורה בההיא קאמר ר"א ימותו משום דאתי לאחלופי אבל גבי אשם דלא אתי לאחלופי אימא מודה להו כו' עד צריכא: [ז] רש"י ד"ה ואע"פ. מסרו. נ"ל מכרו: [ח] ד"ה ולד שני כו'. ונ"ש דא"כ למה אמר ר"ש בדף יח ועל ולד ולד תמורה כו' הא אף ולד עצמו לא קרב. אלא נ"ל דפריך על ולד ולד: [ט] ד"ה מדר'. ושמעינן כו'. דלכאורה לא מוכח דריב"ח לא קאמר רק דאין קרב אשם כמו ושמעינן כו':

רבינו גרשום

שלמים הני שלמים מכח קדושה דחויה אתיאן דלשום עולות כולהו אקדישינהו ולא חזו לעולה: ל"א למימרא דקדושת הגוף לשום עולה לאשים אקדישינון לכולהו: והא בעו רעייה. נקבות דמכח קדושה דחויה אתיין: ר' יהושע סבר לה כר' שמעון דאמר תימכר שלא בטום בכל מידי דלא חזי לגופיה להקרבה לא נחתא לה קדושת הגוף לשם ההוא זבח הילכך לא בעי רעייה אלא נימכרו לצרכי) [קרבי] שלמים: אימור דאמר רבי שמעון. לא נחתא ליה קדושת הגוף גבי נקבה לאשם: דליכא שם אשם. עליה בנקבה אבל גבי נקבה לעולה דאיכא שם עולה בנקבה: אפילו ר' שמעון מודי דקדשה קדושת הגוף: ועוד הא שמעינן. דאמר אף לעולתו עושה תמורה: אלמא דקדיש קדושת הגוף והיכי מצי קרבי שלמים. ר' יהושע סבר לה כאידך תנא אליבא דר' שמעון כו' דאמר אף לעולתו אין עושה תמורה: תמורת אשם. אפילו זכר ולדן כשהתמורה נקבה: או ולד ולדן ירעו דקי"ל כל שבחטאת מתה באשם רועה ותמורה חטאת מתה: ויפלו דמיהן לנדבת צבור. דמותר אשם דמיו קרב עולה: ר' אליעזר אומר ימותו. כדמפרש בגמ' דגזר לאחר כפרה אטו לפני כפרה: ר' אלעזר אומר יביא בדמיהן עולה לנדבת יחיד: אשם שמתו בעליו או שנתכפרו בעליו. באשם אחר ונשתייר ראשון ירעה כו': וצריכא. למיפלג בתרוייהו בפי' בתמורת אשם וכאשם שמתו בעלים: דאי אשמעינן. בחדא באשם שמתו בעלים או שנתכפרו בהא קאמר ר' אליעזר ימותו משום דגזר לאחר כפרה אטו לפני כפרה דאי אמרת לאחר שנתכפרו ירעה גזרה שמא יאמרו קודם שנתכפרו בששניהם עומדים (אחד מהן ירעה) [אחד לכפרה ואחד לרעייה] והיה מפריש לרעייה קודם שיתכפר באחר וזה אינו דין שכיון שהוא מחויב להביא אשמו ושניהם ראויים לאשם לא ירעה האחד עד שיתכפר בחברו משום הכי קאמר ימות: אבל גבי תמורת אשם וולד תמורה. דהכא ליכא למיגזר דלעולם דינו ירעו בין לפני כפרה בין לאחר כפרה אימא מודי להו לרבנן דירעו: צריכא למימר נמי בהא דימותו דגזר הני אטו הני אשם לחוד דהיינו בבא קמייתא הוה אמינא התם דפליגי רבנן משום דאתי לאיחלופי דאי אמרת תמורת אשם ימות גזרה שמא יתחלף לו באשם עצמו וימות האשם עצמו הילכך קאמרי [ירעו] דאם יתחלפו לכשירגיש אית ליה תקנה ויחזור ויביאנו ויקריבנו אבל בתרייתא באשם שמתו בעלים או נתכפרו דהכא ליכא חלוף (דלא הוין) [והא לא הוין] אלא יחד אשם אימא לא פליגי אלא [קסברין] ימות להכי תנא בתרייתא דבהא נמי פליגי (דפליגי בהא אטו רישא) ואי תנא אשם שמתו בהא אמר ר' אלעזר ימות משום דלא מיחלף דליכא אחר אבל תמורת אשם כו': לא שנו. דולד תמורת אשם דלרבנן ירעה ולר' אלעזר יביא בדמיו עולה אלא לאחר כפרה לאחר שנתכפר באשם עצמו ונשתייר זה: אבל לפני כפרה. אם עדיין לא נתכפר בו והרי שניהם עומדים האשם עצמו וולד תמורתו: דברי הכל הוא עצמו. הולד עצמו אם ירצה [קרב אשם] [להקריבו לאשם יקריב] שיכול הוא להתכפר באיזה שירצה ששניהם זכרים הם: אמר רבא שתי תשובות בדבר [חדא דאין אדם מתכפר] בשבח הקדש בדבר הבא בעבירה הולד זה בא מתמורה שבאה בעבירה דהא כתיב לא ימיר אותו: ועוד הא תאני רב חנניא. בריש פירקין ולד שני אינו קרב והאי ולד תמורה היינו ולד שני דהתמורה עצמה הוי ולד ראשון דאתיא מכח הזבח אלא אי אתמר הכי אתמר) לא שנו. דפליגי רבנן ור' אלעזר אלא לפני כפרה דלפני כפרה לא מצי להקריב אשם דאין אדם מתכפר בדבר הבא בעבירה: אבל לאחר כפרה דברי הכל ולד עצמו קרב עולה, דעולה לאו לכפרה אתיא. והא תאני רב חנניא [לסיועיה] דולד שני אינו קרב כלל קשיא: ל"א דברי הכל ולד קרב אשם. אמר רבא ב' תשובות כו', ועוד הא תאני כו'. אלא אימא יביא בדמיו עולה לנדבת יחיד הולד שני אינו קרב איכא דאמרי לא שנו דפליגי אלא לפני כפרה דרבנן סברי דאי ולד הוה מותר אשם וירעה ויפלו דמיו לנדבה ור' אלעזר סבר לנדבת יחיד אבל לאחר כפרה כיון (דהוי) דוכר הוא וחזי להקרבה קא סברי דיקרב עצמו עולה והתני רב חנניא כו'. אלא אימא יביא בדמיו של ולד שני עולה דאיכא שם

א) נראה דל"ל רבה וכו"ל ירבה לאמר לעיל יח להלכה דולד שני לר"י קרב משום דלקאי בעלמא היא ע"ש.